

Kallelse till Socialnämnden

Ordinarie ledamöter kallas till sammanträde med Socialnämnden, Torsdag den 28 oktober 2021, kl 15:00. Näset, Lindesbergs kommunhus

Ledamot som är förhindrad att delta, bör själv kalla sin personlige ersättare.

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Mathz Eriksson
Ordförande

Jessica Brogren
Sekreterare

Ledamöter

Elin Axelsson, v ordförande (S)
Bo Stenberg (S)
Ulla Lundqvist (S)
Tuula Marjeta (C)
Mathz Eriksson, ordförande (C)
Marie Lindh (V)
Sven-Erik Larsson (M)
Monika Klockars (M)
Margareta Andergard (KD)
Björn Larsson (-)
Jari Mehtäläinen (SD)

Ersättare

Bertil Jansson (M)
Fredrik Rosenbecker (SD)
Ingela Larsson (S)
Tom Persson (SD)
Maria-Pia Karlsson (C)
Linda Palm (C)
Ingalill Lennartdotter (MP)
Libaan Mohamoud (S)
Vera Peci (S)
Stina Sundling (L)
Annika Himmerfält (V)

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Dnr
	Val av justerare	
	Beslutsärenden	
1.	Budget 2021 revidering tilläggsanslag	SN 2020/128
2.	Effektiviseringar 2022	SN 2021/70

Socialförvaltningen
Sara Andersson
0581-810 16
Sara.andersson1@lindesberg.se

Socialnämnden

Budget 2021 revidering

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Att fördela tilläggsanslag om 25 Mnkr enligt förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 7 juni om en revidering av tidigare gällande Mål och budget 2021 som en följd av en förbättrad skatteprognos i april. Genom denna revideringen beviljades Socialnämnden 25 000 000 kr i tilläggsanslag. Enligt beslut KS 2021/126 ingår tillägget i nämndens ram under hela planperioden 2022-2024.

Prognosen för Socialnämnden uppgår 2021 till -58,5 Mnkr exklusive tilläggsanslaget. Förvaltningen föreslår därför nämnden att fördela ut tillägget till de verksamheter som har underskott som är svåra att påverka. För att avgöra vilka verksamheter det gäller samt för att avgöra storleken på utökning har förvaltningen tittat på vilka enheter som över tid haft ett behov av en högre budgettilldelning. Utfallet har analyserats från 2015 och framåt för att se trender och sedan har detta vägts samman med prisökningar och nuläge.

Förslag till fördelning:

Ändamål	Budgettillskott
Licenser IT berör samtliga verksamhetsområden	2,2 Mnkr
Försörjningsstöd	5,0 Mnkr
Socialsekreterare	1,4 Mnkr
Familjehem barn och unga	4,3 Mnkr
Gruppboendestäder LSS	1,35 Mnkr
Hemtjänst	10,0 Mnkr
Korttidsboende	0,75 Mnkr

Madde Gustavsson
Förvaltningschef

Sara Andersson
Ekonom

För kännedom:
Förvaltningschef
Verksamhetschefer
Ekonom

Socialförvaltningen
Sara Andersson
0581-810 16
Sara.andersson1@lindesberg.se

Socialnämnden

Effektiviseringar 2022

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Att reducera budgetramen med 3,9 Mnkr genom effektivisering av eller reducere inom någon eller några av föreslagna verksamheter.

Ärendebeskrivning

Inför budget 2022 och verksamhetsplan 2023-2024 beslutade Kommunstyrelsen att reducera Socialnämndens budgetram med 3,9 Mnkr för 2022 i effektiviseringar. Förvaltningen föreslår nämnden att besluta om förändringar inom någon eller några av följande verksamheter:

Verksamhet	Budget
Dagvård rehab nedläggning	3,2 Mnkr
Dagvård demens	1,4 Mnkr
Fältassistenter	1,2 Mnkr
Gemensam pott SON och BUN	0,5 Mnkr

- Dagvård rehab. Nedläggning av hela verksamheten 3,2 Mnkr. Avveckling av hela verksamheten. Tidigare beslut gällande dagvård rehab gällde avveckling av enheterna i Storå, Frövi och Fellingsbro.
- Dagvård demens. Nedläggning av hela verksamheten 1,4 Mnkr. Budgeten består av två heltidstjänster och lokalhyra.
- Fältassistenter. Nedläggning av hela verksamheten 1,2 Mnkr. Budgeten består av två heltidstjänster.
- Gemensam pott SON-BUN 0,5 Mnkr. Potten är i dagsläget fördelad till BUN för ett gemensamt projekt.

Familjecentralen bedöms inte aktuella för någon besparing inför 2022 då samverksansavtalet förlängdes i juni och gäller till och med 2023.

Konsekvenser

Konsekvenserna för respektive verksamhet finns beskrivna i bilagan "Risk och konsekvensbeskrivningar".

Madde Gustavsson
Förvaltningschef

Sara Andersson
Ekonom

Bilagor:

Konsekvensbeskrivningar

För kännedom:

Förvaltningschef
Verksamhetschef
Ekonom

Risk och konsekvensanalys stängning av dagrehabilitering

Dagrehabilitering/hemrehab

Kommunen skall enligt lagen erbjuda rehabilitering till personer med funktionsnedsättningar och förebygga ohälsa. Dagrehabverksamheterna arbetar enligt hälso- och sjukvårdslagen och skall arbeta rehabiliterande och hälsofrämjande.

Insatserna som utförs leder till samhällsekonomiska vinster. Minskade omvårdnadsinsatser över tid är en aspekt. I ett fall har en rullstolsburen person genom rehabilitering lyckats bli gångare med rollator, blivit självständig kring sin personliga hygien samt kunnat börja laga en del mat själv. I ett annat exempel så har rehabiliteringen bidragit till att hemtjänsten inte behövt vara dubbelbemannade vid sina besök längre vilket spar resurser.

Primärt utförs kommunens rehabilitering på våra dagrehabverksamheter. Där finns anpassade lokaler, redskap och möjligheter att arbeta med människor i grupp istället för enskilt. Detta ökar möjligheten att nå fler. Vi utför ca 2500 rehabiliteringstillfällen per år i grupp och enskilt. Tillsammans med varje individ skrivs en dagrehabplan där man kommer överens om den individuella målsättningen. Den används som utgångspunkt när träningsupplägget planeras. Idag finns det 6 heltidsanställda, varav 3 legitimerade arbetsterapeuter och 3 rehabassistenter anställda inom verksamheten. De har lång erfarenhet inom specifik rehabilitering. Tack vare att det är få personer som arbetar i verksamheten är det stor kontinuitet för individerna. Man når hela kommunen eftersom verksamheten finns på 4 platser Storå, centrala Lindesberg, Frövi och Fellingsbro. Detta är av stor vikt för den patientgrupp som finns inom verksamheten, då långa resor tar mycket kraft och man klarar då inte att träna. Det är kostnadseffektivt att bedriva gruppverksamhet, då flera personer tränar tillsammans med få personal, dessutom så blir det en social vinst i form av gemenskap mellan gruppdeltagarna. Verksamheten är flexibel och ändrar gruppernas inriktning utifrån behov som t ex specifika diagnosgrupper om behov av det uppstår.

Vid behov sker även träningen i hemmet då man specifikt behöver träna sina vardagsaktiviteter i den egna miljön.

Under pandemin så har personalen på dagrehab/träffpunkt fått anpassa varje enhet utifrån behov. Pandemin har gjort att de får tänja extra på gränserna för att nå så många som möjligt. Beroende på olika behov och

förutsättningar har det sett olika ut i Fellingsbro, Frövi, Lindesberg och Storå.

Eftersom de under längre perioder inte kunnat arbeta med gruppverksamhet har individuellträning på dagrehab och hemrehab varit arbetsättet. Träning utomhus har erbjudits under sommaren. De som inte velat träna på grund av rädsla för Covid har de haft telefonkontakt med vid flera tillfällen.

Balansgrupp

Utifrån socialstyrelsens rekommendationer arbetar dagrehabverksamheten med balansgrupper. Målet är att förbättra balans i stående aktiviteter och att förebygga fall, vilket givit gott resultat. Bedömning av balansförmågan utförs vid inskrivning via balanstest och självskattning samt vid träningsperiodens slut. Innefattar flera träningstillfällen och även information samt gruppdiskussion. Många deltagare visar på förbättrade resultat vilket medför förbättrad balans, ökad benstyrka och förbättrad aktivitetsförmåga som ökar självständighet i vardagen och där med livskvaliteten.

Förebyggande och Hälsofrämjande

Socialtjänstlagen säger att kommunen skall arbeta med uppsökande verksamhet för att främja goda levnadsförhållanden.

Dagrehabverksamheterna arbetar med att varje år ta kontakt med de som fyller 80 år. Ca 200 personer får varje år information gällande kommunens utbud kring stöd och service samt möjlighet till ett förebyggande hembesök. Senormässor anordnas på flera orter i kommunen där vi delger kommuninnevånarna information bla om hur den kommunala rehabiliteringsverksamheten ser ut. Där är dagrehabverksamheten en drivande länk.

Träffpunkt/social rehabilitering

Socialnämnden ska verka för att **äldre** människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Dagrehab gör detta genom den sociala rehabilitering som finns i form av våra träffpunktsverksamheter. Där erbjuds gemenskap i en trygg/kravlös/familjär miljö och bedrivs på en professionell nivå där personalen har tystnadsplikt och kunskap inom hälso-/sjukvård och rehabilitering. Samtal varvas med aktiviteter av olika slag som skall främja fysisk aktivitet, psykisk och social stimulans. Här ges personer möjlighet att delta i sociala sammanhang flera gånger i veckan. Vilket ökar meningsfullheten, livsglädjen och välbefinnandet. Det är viktigt att bli sedd/lyssnad på/känna grupptillhörighet. Det ger ett ökat engagemang och kamratskap och utökar det sociala nätverket runt personerna.

Många har svårt för att delta i andra verksamheter i samhället eftersom de har behov av stöd och hjälp med förflyttningar, toabesök, medicintider m,m. på träffpunkt kan man få hjälp med detta.

De har med all säkerhet inte uppsökt träningsmöjligheter ute i samhället eftersom den fysiska och psykiska miljön kan vara ett stort hinder och många är i behov av hjälp och stöd för att kunna klara av att träna.

Träffpunkten kan också vara en förlängning efter avslutad träningsperiod på dagrehab. Där får man fortsatt möjlighet till fysisk aktivitet och social samvaro. Det kan även vara omvänt att vissa personer som kommer till träffpunkten uttrycker behov av träning. Eftersom det är samma personal och att vi använder oss av samma lokaler känns det inte skrämmande för dem att ta upp behovet. De har med all säkerhet inte uppsökt träningsmöjligheter ute i samhället. Det är enkelt för dagrehabpersonalen att lotsa personerna mellan våra verksamheter. Detta leder till att bibehålla eller utöka självständigheten för individen.

Utifrån pandemin har vi inte klarat att hålla det Coronasäkert eftersom det är en öppen verksamhet. Till en början begränsades därför antalet utifrån lokalens storlek. När vi inte kunde fortsätta med gruppverksamhet har de hållit kontakt genom sociala telefonsamtal. De som berättade att de mådde dåligt på grund av isolering till följd av pandemin erbjöds promenader några tackade ja andra vågade sig inte ut ur bostaden. Träffar utomhus har erbjudits med olika innehåll beroende på utomhusmiljön. Kontakt har också hållits genom brev med lägesinformation. Alla har framfört att de är tacksamma för att vi håller kontakten. Det har varit extra betydelsefullt under denna pandemi.

Konsekvenser

Möjligheten att utföra uppdraget enligt Hälso- och sjukvårdslagen kommer att minska markant om dagrehabverksamheten tas bort.

Medelåldern på landets innevånare ökar och vikten av att bibehålla aktivitetsförmågan så högt upp i åldern som möjligt är viktigt både ur en fysisk/psykisk och social aspekt visar all forskning, men även ur en ekonomisk aspekt.

Kvaliteten rörande kommunens ansvar att ge rehabiliterande insatser skulle markant minska och uppdraget bli mycket svårare att utföra om verksamheten försvann. De som berörs är de enskilda individer som har behov av snabb strukturerad professionell rehabilitering, de som drabbats av en allvarlig sjukdom, försämring pga. inaktivitet, isolering eller psykisk ohälsa. De 2500 rehabiliteringstillfällen som utförs skulle då försvinna och de personerna skulle då säkert behöva fler hemtjänsttimmar, mer hjälpmedel, bostadsanpassningar, fler boendeplatser, korttidsplatser och växelvård.

Målgruppen som dagrehabverksamheterna vänder sig till har svårt att tillgodogöra sig andra träningsmöjligheter som erbjuds i samhället. Den enskilda kräver ofta en handgriplig hjälp kring sin träning och en anpassad utrustning och miljö för att kunna utföra den. En nedläggning av dagrehabverksamheten slår hårdast mot de som har minst möjlighet att hitta andra möjligheter för sin rehabilitering. Risker ökar för fysisk och psykisk ohälsa som i sin tur kan leda till isolering, behov av ökade hemtjänstinsatser och behov av vård och omsorgsboende tidigare än nödvändigt.

En bruten vårdkedja är risken eftersom det blir mindre möjligheter att samarbeta med regionen utifrån en samordning med individen i centrum.

Om de ca 4500 träffpunktsbesök per år skulle försvinna, så kommer de personerna att belasta kommunen inom andra verksamheter som t.ex stor ökning av hemtjänstinsatser som social samvaro.

Förebyggande hembesök är ett uppdrag som skulle försvåras om denna verksamhet upphörde.

Att ta bort dagrehabverksamheten minskar möjligheten att arbeta enligt det som lagen säger rörande att förebygga ohälsa. Ett exempel rör en person som tillbringade större delen av livet i sängen, helt inaktiv. Men genom fasta rutiner och de sociala kontakter och stimulans som träffpunkten erbjöd så har personen nu en fungerande vardag med livskvalitet. Verksamheten kan på detta sätt minska behovet av hemtjänst eller skjuta behovet av hemtjänst eller vård-/omsorgsboende på framtiden.

Ett mycket gott arbete med att arbeta förebyggande kring ohälsa för att på sikt öka självständighet och livskvalitet för de enskilda och minska kostnader för kommunen går om intet om verksamheten försvinner.

Lindesbergs kommuns egen Vision 2025: I takt med att befolkningen blir äldre är det viktigt att främja en positiv hälsoutveckling för att möjliggöra ett självständigt liv högt upp i åldrarna.

Utifrån visionen så blir det svårt att nå den om man beslutar att lägga ned dagrehab verksamhet.

Värdegrunden säger att personer ska uppleva meningsfullhet, den säger att kommunen ska uppmuntra till deltagande i dagverksamheter som träffpunkterna. För många är meningsfullhet och livskvalité att kunna ta sig utanför dörren och att ta sig till träffpunkterna eller sin rehabilitering för att få delta i sociala sammanhang och bibehålla sitt sociala nätverk.

Att ta bort dagrehabverksamheten är att ta bort en viktig samlingspunkt för rehabilitering och social samvaro i en gynnsam miljö. Det skulle minska möjligheten för våra äldre att bibehålla sin fysiska och psykiska funktion, sina sociala nätverk, bibehålla livskvalité.

Att spara in på denna förhållandevis lilla verksamhet som möter en så stor grupp av kommuninnevånare fördyrar andra områden inom kommunens budget.

Vi lever även fortsättningsvis med en ovisshet inför framtiden när det gäller covid. Att anpassa verksamheten utifrån patienternas/gästernas behov har verksamheten alltid gjort. Men detta ger oss många flera faktorer att ta hänsyn till. Behovet av fysisk och psykisk stimulans och socialsamvaro har ökat stort under det senaste året. Därför kan denna verksamhet göra stor nytta för många i samhället som tappat förmågor under den isolerade tiden. De som drabbats hårdast under pandemin är de personer som befinner sig inom våra verksamheter. De behöver ett socialt sammanhang och stöd för att få livsglädjen tillbaka. Det finns ingen annan verksamhet som har den direkta kontakten till dessa personer. Om dagrehab/träffpunkt läggs ner drabbas den mest utsatta gruppen ytterligare hårt i pandemitider.

XX
Förvaltningschef

XX
Handläggare

Meddelas för åtgärd

Enhetschef Dagrehabiliteringen

Socialförvaltningen
Jessica Öhlund
0581-810 84
Jessica.ohlund@lindesberg.se

Socialnämnd

Risk och konsekvensbeskrivning- demensdagvården.

Dagvård är en biståndsbeprövad insats som erbjuds individer som bor i ordinärt boende och som har en demensdiagnos. Verksamheten erbjuder besök 1-3 ggr/vecka.

Syftet med insatsen är att erbjuda aktivitet och social samvaro, bevarande av funktioner samt att avlasta anhöriga. Demensverksamheten är en icke lagstadgad verksamhet.

På demensdagverksamheten arbetar idag en arbetsterapeut och en undersköterska, totalt 2 årsarbetare.

Under pandemin har verksamheten inte kunna erbjuda demensdagverksamhet. Vi har i stället erbjudit hembesök med aktivitet i hemmiljö för att stimulans och för att anhöriga ska bli avlastade.

I dagsläget erbjuds ett förmiddagspass eller ett eftermiddagspass i lokalen på Källgården i centrala Lindesberg.

Rekommendationen är att socialtjänsten bör erbjuda dagverksamhet anpassad för personer med mild till måttlig demenssjukdom. Verksamheten ser att personer alltmer söker dagvård i allt senare skede i sin sjukdom. Vilket resulterar i att det blir allt svårare att tillgodose sig gruppaktiviteterna på dagvården. Dagvården uppfyller inte längre sitt syfte gentemot de enskilda på dagvården utan mer gentemot anhörigas situation som istället kan tillgodoses genom anhörigstödjare alternativt ansökan om växelvård.

Idag finns det 13 enskilda som har beslut på dagvård i Lindesbergs kommun och inga individer väntar i kö.

Madde Gustafsson
Förvaltningschef

Jessica Öhlund
Verksamhetschef

Risk och konsekvens gemensam pott Socialnämnd och Barn och utbildningsnämnd

Socialnämnden och Barn och utbildningsnämnden har en gemensampott om 1,0 Mnkr där respektive nämnd tillskjutit 0,5 Mnkr vardera. Den gemensamma potten finns nu inom Barn och utbildningsnämndens budget, utan ett beslut i hur dessa skall användas med gemensamt syfte.

Socialförvaltningen ser att den gemensamma potten inte längre fyller syftet och att det finns andra verksamheter inom den egna förvaltningen som når målgruppen på ett mer behovsanpassat sätt. Förvaltningen ser därför inga risker med att begära beslut i Kommunstyrelsen om återföring av gemensam pott. Den ekonomiska konsekvens som finns är att den verksamhet inom BUN som i dagsläget finansieras av potten behöver arbetas in i befintlig budget alternativt avvecklas.

Senaste beslutet hur potten skulle användas var tom 2019 då beslutades vid gemensamt AU att en tjänst inom boendestöd skulle finansieras av potten, den syftade då till att öka stödet för föräldrar i hemmamiljön. Resultatet av denna tjänst har fallit väl ut och vid utvärdering så har det genererat att minst ett 10 tal familjer sedan starten har fått stöd i föräldraskapet och därmed undvikta placeringar. Idag har ligger denna tjänst genom omfördelning inom befintlig budget i socialförvaltningen.

Idag ser socialförvaltningen behov av att utöka resurserna med riktat föräldrastöd i hemmet både för att bl.a minska placeringar både på kort och lång sikt men främst för att i ett tidigare skede komma in i familjer där behovet inte kan ges enbart på familjeteamet utan finnas med i ”praktiken” något som är resurs/tidskrävande. Om ”potten” inte kan ställas om till den egna verksamheten inom socialförvaltningen finns inte dessa förutsättningar för utökning.

Inger Österberg
verksamhetschef

Risk och konsekvensbeskrivning av tjänsterna som Fältkurator 1 342000

Fältkuratorerna startade som ett projekt i februari 2015 och permanentades sedan 2016 . Tjänsterna är fördelade 1,5 fältkurator, 0,5 ungdomsbehandlare.

Fältkuratorerna skall ses som socialtjänstens första linje. De bedriver idag ett förebyggande arbete på tre olika nivåer, universellt förebyggande, selektivt förebyggande och indikerat förebyggande arbete. Arbetstiden är dagtid, kvällar, helger och så kallade riskhelger. Uppsökande och förebyggande arbete bedrivs på skolor, fritidsgårdar, föreningar men även ute på kommunen olika platser s.k. ”hotspots” där det är känt att ungdomar vistas. Idag är fältkuratorerna inarbetade i kommunen, de har ett gott samarbete med polis och barn och utbildningsförvaltningen, föräldrar, övrig socialtjänst.

Det finns idag liksom tidigare en samsyn från socialtjänsten och polisen att missbruket sjunker i åldrar och att den yngre målgruppen har ett mer långt gångat missbruk/ kriminalitet än tidigare. Polisen ser också att våldet ökat bland kriminella grupperingar likaså användandet av våldet bland unga, något som sticker ut är personrån som ökar mot framförallt andra ungdomar. Polisen rapporterar också om ett ökat antal anmälningar gällande sexuella utsatthet där framförallt unga tjejer säljer sex via social medier men även inom den ”egna gruppen unga”.

En genomlysning av fältkuratorernas uppdrag har påbörjats utifrån uppdraget från Socialnämnden i juni. Utredningen är i det inledande skedet men det framgår redan tydligt att uppdraget i nuvarande form behöver förändras. Idag är fokus på uppsökande verksamhet både i skolan, fritidsgårdar och på s.k hotspot som finns inom kommunen.

Samhället har dels utifrån pandemin men också i stort förändrats och med de ungdomarnas levnadsvanor. Framförallt så finns ungdomar idag till stor del på de sociala arenorna som ex snapchat, instagram och tiktok. I Liv Hälsa ung (Region örebro Län och Kommunerna gör en enkätundersökning för unga gällande levnadsvanor, livsvillkor och hälsa i årskurs 7, 9 och 2året gymnasiet) där framgår det att ca 50% av unga under högstadietiden har en koppling till en förening medan övriga ungdomar inte alls i samma uträkning har möjlighet till samvaro med andra och där är sociala medier det forum som man till stor del möts igenom.

Om man inte tillhör föreningslivet så finns inte arenor motsvarigheten till ”ungdomens hus” eller liknande att mötas på för unga.

I en workshop har under hösten-21 genomförts med bred representation av ungdomar på Lindeskolan där framkom ungdomars syn på bl.a gällande sexualiteten, relationer, normer, värderingar ”hur man skall vara som ung idag för att passa in”. Det är tufft att vara ung idag och den psykiska ohälsan eskalerar. Ungdomarna är tydliga där att vuxenvärlden måste ta ett kliv framåt i flera avseenden.

Kortfattat så konstaterar Socialtjänsten att vi framåt behöver jobba på flera spår för att möta våra unga i dagens samhälle. I en prioritering så ser vi två spår, dels så behöver öka intensiteten mot de unga som ligger i ett riskbeteende och där finns utarbetade metoder med gott resultat från andra kommuner, då tillsammans med skola, polis, fritid. Andra spåret som ses som mer preventivt är att skapa andra arenor än sociala medier motsvarande ”ungdomens hus” som unga kan mötas i där vuxna kan finnas med som en naturlig del.

Konsekvenser

Idag finns inte utrymmet inom den övriga budgetramen hos socialförvaltningen för detta arbete, så om vi inte kan behålla ramen som idag används motsvarande fältkuratorer tjänster så riskerar vi ett antal ungdomar som kommer kosta samhället både kortsiktigt genom placeringar och kriminellt beteende men även som unga vuxna och blivande föräldrar utifrån psykisk ohälsa.

Inger Österberg
Verksamhetschef

Meddelas för åtgärd